

علوم تجربی

- ۱- گزینه ۳، از کلر برای ضد عفونی کردن آب، تهیه مواد میکروب کش، تهیه آفت کش و تولید هیدروکلریک اسید استفاده می شود. فلتوور یکی از موادی است که به خمیر دندان می افزاید تا از پوسیدگی دندان جلوگیری کند.
 (راهنمای دلکه) (فصل اول - مواد و نقش آنها در زندگی - کاربرد کلر - صفحه ۶ کتاب درسی) (آسان)
- ۲- گزینه ۳، گاز اوزون (O_3) از رسیدن پرتوهای خطرناک فرابنفش خورشید به زمین جلوگیری کرده و به صورت یک لایه محافظه عمل می کند.
 (راهنمای دلکه) (فصل اول - مواد و نقش آنها در زندگی - نقش گاز اوزون - صفحه ۴ کتاب درسی) (آسان)
- ۳- گزینه ۱، در ترکیب شیمیایی عنصر کلسیم و اکسیژن، ماده ای به نام کلسیم اکسید (آهک) به دست می آید.
 (راهنمای دلکه) (فصل دوم - رفتار اتم ها با یکدیگر - ترکیب شیمیایی کلسیم اکسید - صفحه ۱۴ کتاب درسی) (آسان)
- ۴- گزینه ۳، در تشکیل یک ترکیب یونی، برخی اتم ها با از دست دادن الکترون به یون مثبت یعنی کاتیون و برخی دیگر با گرفتن الکترون به یون منفی یعنی آنیون تبدیل می شوند.
 (راهنمای دلکه) (فصل دوم - رفتار اتم ها با یکدیگر - مفهوم کاتیون و آنیون - صفحه ۱۸ کتاب درسی) (آسان)
- ۵- گزینه ۲، در چرخه کربن، تغیرهای گوناگونی در هوا کره، سنج کره و آب کره رخ می دهد و کربن به شکل کربن اکسید مصرف یا تولید می شود.
 (راهنمای دلکه) (فصل سوم - به دنیال محیط پر برای زندگی - چرخه کربن - صفحه ۲۷ کتاب درسی) (آسان)
- ۶- گزینه ۳، عینیزم در عقایسه با فلز های طلا، مس و آهن واکنش پذیری بیشتری با اکسیژن دارد. آهن با اکسیژن به کندی واکنش می دهد و به زنگ آهن تبدیل می شود. فلز مس با اکسیژن به کندی ترکیب می شود و به مس اکسید تبدیل می شود. اما طلا برخلاف سه فلز دیگر، با اکسیژن ترکیب نمی شود.
 (راهنمای دلکه) (فصل اول - مواد و نقش آنها در زندگی - فلزها واکنش پذیری یکسانی ندارند - صفحه ۳ کتاب درسی) (متوجه)
- ۷- گزینه ۲، از کاربردهای سولفوریک اسید می توان به تهیه کود شیمیایی، تهیه رنگ، چرم سازی، تولید شویندها، خودروسازی و تولید پلاستیک اشاره کرد. از کاربردهای گاز نیتروژن و ترکیب های آن در صنعت پیغاسازی، کود شیمیایی و تولید مواد مقعره است.
 (راهنمای دلکه) (فصل اول - مواد و نقش آنها در زندگی - کاربردهای سولفوریک اسید - صفحه ۴ و ۵ کتاب درسی) (متوجه)
- ۸- گزینه ۳،

$$\frac{1}{3} = \text{مدت زمان صرف شده}$$

$$\frac{km}{h} = ? \text{ سرعت متوسط}$$

$$\frac{\text{بردار جابه جایی (m)}}{\text{مدت زمان صرف شده (s)}} = \frac{27}{\frac{1}{3}} = \frac{27}{\frac{1}{15}} = 18 \frac{m}{s}$$

$$\frac{km}{h} \xrightarrow[\times 3/6]{+3/6} \frac{m}{s} \Rightarrow 18 \times \frac{3}{6} = 6 \frac{m}{s}$$
 (راهنمای دلکه) (فصل چهارم - حرکت چیست؟ - سرعت متوسط - صفحه ۴۵ و ۴۶ کتاب درسی) (متوجه)
- ۹- گزینه ۳،

$$\frac{\text{بردار جابه جایی (m)}}{\text{مدت زمان صرف شده (s)}} = \frac{84 \times 1000}{70 \times 60} = \frac{84000}{4200} = 20 \frac{m}{s}$$

$$\frac{\text{مسافت پیموده شده (m)}}{\text{مدت زمان صرف شده (s)}} = \frac{112 \times 1000}{70 \times 60} = \frac{112000}{4200} = 26 \frac{m}{s} \approx 27 \frac{m}{s}$$
 (راهنمای دلکه) (فصل چهارم - حرکت چیست - سرعت و تندی متوسط - صفحه ۴۶ کتاب درسی) (متوجه)

۱۰- گزینه ۱۰- کات کبود، پتاسیم پرمونگات و سدیم هیدروکسید، ترکیبات یونی هستند. اتبیان گلیکول و شکر، ترکیبات مولکولی بوده و جریان برق را عبور نمی دهند.

(رامین دلاک) (فصل دوم - رفتار اتم ها با یکدیگر - مقایسه رسالای الکترونی یونی و مولکولی - صفحه ۱۴، ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی) (متوسط)

۱۱- گزینه ۱۳- ابتدا تعداد الکترون های یون O^{2-} را حساب می کنیم:
سپس تعداد الکترون های هر گزینه به صورت زیر محاسبه می شود:

نتیجه می گیریم که تعداد الکترون های یون های O^{2-} ، ${}_{11}\text{Na}^{+}$ با هم برابر هستند.

(رامین دلاک) (فصل دوم - رفتار اتم ها با یکدیگر - مقایسه تعداد ذرات یونها - صفحه ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی) (متوسط)

۱۲- گزینه ۱۲- در پیوند کووالانسی، مانند ترکیب اتم های هیدروژن با اکسیژن (تشکیل آب) اتم های جای داد و ستد الکترون با یکدیگر الکترون به لشتر اکسیژن می گذاردند به طوری که در اثر این اشتراک هیچ بیک از اتم ها، الکترونی از اتم ها، اکسیژن دست نمی آورند.

(رامین دلاک) (فصل دوم - رفتار اتم ها با یکدیگر - اشتراک الکترون ها و پیوند اشتراکی - صفحه ۲۲ کتاب درسی) (متوسط)

۱۳- گزینه ۱۳- افزایش ییش از اندازه کرمن دی اکسید، سبب کرم شدن زمین و افزایش دمای آن و ذوب شدن بخ های قطبی و آلوودگی هوا می شود.

(رامین دلاک) (فصل سوم - به دنبال محیطی بستر برای زندگی - چرخه کربن - صفحه ۲۸ کتاب درسی) (متوسط)

۱۴- گزینه ۱۴- در هیدروکربن های افزایش تعداد کربن، نیتروی ریاپیش بین مولکول های افزایش می بدد و هر چه نیتروی ریاپیش بین ذره های مایع بیشتر باشد نقطه جوش بالاتر است در اینجا H_3C .
یشورین تعداد کربن را در حد و نقطه جوش آن سایر گزینه ها بالاتر است.

(رامین دلاک) (فصل سوم - به دنبال محیطی بستر برای زندگی - مقایسه نقطه جوش هیدروکربن - صفحه ۲۳ و ۲۴ کتاب درسی) (متوسط)

۱۵- گزینه ۱۵- پستان در دمای 36°C به جوش می آید. در نتیجه در دمای 5°C به حالت گاز یافت می شود. هکزان در دمای 8°C به جوش می آید. بنابراین در دمای 5°C حالت مایع خود را حفظ کرده است.

(رامین دلاک) (فصل سوم - به دنبال محیطی بستر برای زندگی - مقایسه نقطه جوش و ذوب هیدروکربن ها - صفحه ۲۱ کتاب درسی) (متوسط)

۱۶- گزینه ۱۶- عنصر های سدیم و لیتیم در مدار آخر دلایی تعداد یکسان الکترون هستند بنابراین خواص شیمیایی مشابهی دارند.

(راهیه حکمت) (فصل اول - مواد و نقش آنها در زندگی - طبقه بندی عناصر - صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی) (دشوار)

۱۷- گزینه ۱۷- بررسی های نشان می دهد که به طور میانگین $\frac{3}{5}$ نفت مصرفی در جهان صرف سوختن و تامین انرژی می شود.

در سال ۲۰۰۰ میلادی، مصرف نفت خام 3×10^{12} میلیارد بشکه بوده است که از این مقدار (با توجه به نسبت ذکر شده در بالا) 2×10^{12} میلیارد آن صرف تامین انرژی شده است.

(رامین دلاک) (فصل سوم - به دنبال محیطی بستر برای زندگی - مصرف و کشت نفت خام - صفحه ۲۹ کتاب درسی) (دشوار)

۱۸- گزینه ۱۸- در برج تنظیر نفت خام را گرم مایع دهند. در اثر گرمای هیدروکربن ها تبخیر می شوند و بالا می روند. هر کدام از هیدروکربن ها که سبک تر باشند، ارتقای بیشتری را نسبت به سایر هیدروکربن ها، می بینیم. در اینجا مولکول $C_{12}H_{26}$ نسبت به سایر گزینه ها سبک تر بوده و ارتقای بالاتری را در برج تنظیر طی می کند.

(رامین دلاک) (فصل سوم - به دنبال محیطی بستر برای زندگی - ترکیب های نفت خام و جداسازی اجرای نفت خام - صفحه ۲۲ کتاب درسی) (دشوار)

۱۹- گزینه ۱۹-

گام اول:

$$54 \frac{\text{km}}{\text{h}} + 3 \frac{\text{m}}{\text{s}} = 15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\text{میانگین سرعت} = \frac{\text{مسافت پیموده شده}}{\text{زمان صرف شده}} = \frac{15}{180} \Rightarrow 27\text{ m/s}$$

گام دوم:

$$r_{AB} = 3r_{BC}$$

محیط نیم دایره $AB + BC$ = میانگین سرعت نیم دایره AB = مسافت پیموده شده

$$27\text{ m} = \frac{2\pi r_{AB}}{2} + \frac{2\pi r_{BC}}{2} = \frac{2\pi \times 3r_{BC}}{2} + \frac{2\pi r_{BC}}{2} = \frac{8\pi r_{BC}}{2}$$

$$= 27\text{ m} = \frac{8\pi r_{BC}}{2} \Rightarrow 12r_{BC} = 27\text{ m} \Rightarrow r_{BC} = \frac{27\text{ m}}{12} = 225\text{ m}$$

$$\text{جای جایی} = 2r_{BC} + 2r_{AB} = 8r_{BC} = 8 \times 225 = 1800\text{ m}$$

گام سوم:

(رسانی دلایل) (فصل چهارم - حرکت چیست - مسافت و جای خانی - صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی) (دشوار) - ۲ - گزینه ۱، ۲ -

$$\bar{V} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2} \quad \text{سرعت متوسط}$$

$$V_{av} = \bar{V} : \text{نکته}$$

$$\Delta x_1 = 1\text{ s} \quad \Delta x_2 = 2\text{ s}$$

$$\Delta t_1 = 5\text{ s} \quad \Delta t_2 = 6\text{ s}$$

$$\bar{V} = \frac{1\text{ s} + 2\text{ s}}{5\text{ s} + 6\text{ s}} \Rightarrow \bar{V} = \frac{3\text{ s}}{11\text{ s}} \Rightarrow \bar{V} = 0.27\text{ m/s}$$

$$\bar{V} = 0.27\text{ m/s} = 1.8\frac{\text{km}}{\text{h}}$$

(رسانی دلایل) (فصل چهارم - حرکت چیست - سرعت متوسط - صفحه ۴۵ کتاب درسی) (دشوار)